

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИХОВАННЯ

УДК 373.2+316.61]

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-104-2>**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНОЇ ПОЗИЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРОЦЕСІ ЇХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ**

Здір Дарина Русланівна,
викладач кафедри початкової освіти

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

zdir.daryna@vu.cdu.edu.ua
orcid.org/0009-0009-4715-7025

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці педагогічних умов формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації. Для досягнення визначеної мети використано такі методи дослідження: вивчення й аналіз психолого-педагогічної та науково-методичної літератури, законодавчих документів, анкетування, опитування, спостереження, педагогічний експеримент, що включав констатувальний, формувальний і контрольний етапи, методи математичної статистики. **Результати.** Розглянуто особливості формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації. Визначено критерії та рівні сформованості світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку: когнітивний, мотиваційно-ціннісний, поведінковий. Підбрано діагностичний інструментарій для встановлення рівнів сформованості світоглядної позиції старших дошкільників. Конкретизовано сутність і зміст поняття «педагогічні умови», обґрунтовано педагогічні умови формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації: використання засобів народознавства, оскільки елементи національної культури та народних традицій є одними з основних предметів досягнення навколишньої дійсності дітьми старшого дошкільного віку; цілеспрямована та системна робота з дітьми старшого дошкільного віку, що сприяє послідовному формуванню світоглядних позицій у дітей; застосування проблемно-пошукових ситуацій і пізнавальних ігор у роботі з дітьми, які спонукають їх активно мислити та вирішувати завдання. Здійснено експериментальне дослідження ефективності визначених педагогічних умов шляхом і реалізації системи роботи, що передбачала проведення занять, бесід, розгляд проблемно-пошукових ситуацій. **Висновки.** Результати проведеного експериментального дослідження підтверджують, що реалізація в закладах дошкільної освіти визначених і теоретично обґрунтованих педагогічних умов, зокрема використання засобів народознавства, застосування проблемно-пошукових ситуацій і пізнавальних ігор у роботі з дітьми, цілеспрямована та системна робота з дітьми дошкільного віку, безпосередньо сприяє підвищенню ефективності процесу формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації.

Ключові слова: *світогляд, світоглядна позиція, дошкільники, старші дошкільники, педагогічні умови, критерії сформованості світоглядної позиції, заклади дошкільної освіти.*

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF THE WORLDVIEW POSITION OF PRESCHOOL CHILDREN IN THE PROCESS OF THEIR SOCIALIZATION

Zdir Daryna Ruslanivna,
Lecturer at the Department of Elementary Education
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

zdir.daryna@vu.cdu.edu.ua
orcid.org/0009-0009-4715-7025

The **purpose** of the articles the theoretical substantiation and experimental verification of pedagogical conditions for the formation of the worldview position of older preschool children in the process of their socialization. To achieve the defined goal, research methods were used: study and analysis of psychological-pedagogical and scientific-methodical literature, questioning, observations, pedagogical experiment, methods of mathematical statistics. **Results.** Peculiarities of the formation of the worldview position of older preschool children are considered. The criteria and levels of formation of the worldview position of older preschool children are determined: cognitive, motivational-value, behavioral. Selected diagnostic methods for establishing the levels of formation of older preschoolers. The essence and content of the concept of “pedagogical conditions”

is specified, the pedagogical conditions for the formation of the worldview position of older preschool children in the process of their socialization are substantiated: the use of ethnographic tools, since the elements of national culture and folk traditions are one of the main subjects of understanding the surrounding reality by older preschool children; purposeful and systematic work with children of older preschool age, which contributes to the consistent formation of worldview positions in children; the use of problem-searching situations and cognitive games in working with children, which encourage children to actively think and solve problems. An experimental study of the effectiveness of the effectiveness of certain pedagogical conditions was carried out through the implementation of the work system, which involved conducting classes, discussions, and solving problem-searching situations. **Conclusions.** It is proved that the implementation of defined and theoretically grounded pedagogical conditions, in particular the use of ethnographic tools, the use of problem-solving situations and cognitive games in working with children, purposeful and systematic work with preschool children, contributes to increasing the effectiveness of the process of forming the worldview position of older preschool children in the process their socialization.

Key words: *worldview, worldview position, preschoolers, older preschoolers, pedagogical conditions, criteria for formation of worldview position, preschool education institutions.*

Вступ. Дошкільний вік загалом і старший дошкільний вік зокрема є періодом активного формування особистості дитини. У цей час закладаються основи для розвитку цінностей, переконань, моральних норм і стандартів поведінки, дитина знайомиться з навколишнім світом, вчиться взаємодіяти з іншими. Із приходом у заклад дошкільної освіти активізується соціалізація дитини – процес засвоєння соціальних норм, цінностей, способів поведінки. У процесі соціалізації, під впливом сім'ї та закладу дошкільної освіти відбувається формування світоглядної позиції дитини старшого дошкільного віку. Вона визначає її ставлення до навколишнього світу, до себе, до інших людей, до суспільства. Сформована світоглядна позиція допомагає людині орієнтуватися в житті, ухвалювати правильні рішення, будувати гармонійні стосунки з іншими людьми. Сучасний світ є складним і багатограним, він постійно змінюється, у ньому виникають нові цінності й ідеали. Тому важливо, щоб дитина з раннього віку отримувала правильні уявлення про світ, у неї формувалася стійка світоглядна позиція, яка допоможе їй вдало адаптуватися до сучасного суспільства. Ефективність формування світоглядної позиції старших дошкільників у закладах дошкільної освіти залежить від педагогічних умов освітнього процесу.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити педагогічні умови формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації.

Основні **завдання** дослідження:

1. Визначити критерії, показники, рівні сформованості світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку.

2. Обґрунтувати педагогічні умови формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку.

3. Впровадити й експериментально перевірити ефективність педагогічних умов

формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації.

Теоретичне обґрунтування проблеми. Проблемі формування світоглядної позиції присвячено низку наукових праць, проте значна частина вчених розглядали загальні теоретичні аспекти формування світоглядної позиції: Т. К. Окушко, Ю. О. Хайрулліна, Л. В. Шелестова, О. В. Безпалько, Ж. В. Петрочко, К. І. Чорна, О. В. Пащенко, О. В. Касьянова. Щодо дітей дошкільного віку, то науковці переважно розглядають особливості формування світорозуміння (О. О. Сокуренько, С. В. Совгіра) та світобачення (А. М. Жданько, І. Р. Кіндрат, О. Л. Кононко, З. П. Плохій) дошкільників тощо. Ми розділяємо думку, що світогляд – це форма суспільної свідомості людини, яка включає комплекс переконань, цінностей, узагальнених уявлень і поглядів людини або групи людей на світ, на життя, на природу, суспільство, мораль, етику й інші аспекти. Він визначає спосіб сприйняття дійсності, розуміння цілей і мети життя, оцінку добра та зла, поняття справедливості, ставлення до інших людей і природи. Світоглядна позиція є похідною від поняття «світогляд» і являє собою систему узагальнених уявлень особистості про світ, її місце в ньому та взаємини зі світом (Yakymenko, 2020: 239). Науковці наголошують на важливості формування світоглядної позиції ще з дошкільного віку, проте невизначеними залишаються педагогічні умови, які забезпечать ефективність цього процесу.

Методологія та методи дослідження: вивчення й аналіз психолого-педагогічної та науково-методичної літератури, законодавчих документів анкетування, опитування, спостереження, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Результати та дискусії. Ефективність формування світоглядної позиції старших дошкільників у процесі соціалізації залежить від низки педагогічних умов.

У словникових джерелах умову описують як «необхідну обставину, яка уможливує здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь; правила, які існують або встановлені в тій чи тій діяльності, які забезпечують нормальну роботу чого-небудь» (Бусел, 2009: 1506); чинник, рушійну силу будь-якого процесу, явища; категорію, що відображає відношення предмета до тих чинників, завдяки яким він виникає й існує (Бусел, 2009: 1526).

Педагогічні умови визначаються науковцями як сукупність об'єктивних можливостей змісту навчання, методів, організаційних форм і матеріальних можливостей його здійснення, сприятливе вирішення конкретних завдань, за яких відбувається формування світогляду в дошкільному навчальному закладі. Це система принципів, форм, методів і прийомів, які ефективно впливають на формування світоглядних позицій дітей дошкільного віку (Єжова, 2014; Литвин, 2013; Хриков, 2022).

Отже, педагогічні умови можна розглядати як взаємопов'язану сукупність обставин, заходів і засобів в освітньому процесі, що сприяють успішному формуванню світоглядних позицій старших дошкільників у процесі їх соціалізації.

Нами визначено педагогічні умови формування світоглядних позицій старших дошкільників у процесі їх соціалізації:

1. Використання засобів народознавства у процесі формування світоглядної позиції дошкільників. Елементи національної культури та народних традицій є одними з основних предметів осягнення навколишньої дійсності дітьми дошкільного віку.

Засоби народознавства дозволяють дітям здобувати знання про культуру, традиції, історію свого народу. Це сприяє формуванню національної свідомості, розширює їхні горизонти та сприяє усвідомленню власної приналежності до українського народу. На нашу думку, у сучасних умовах світоглядні позиції дошкільників мають відображати особисті переконання, ставлення та цінності, спрямовані на любов, гордість і відданість власній країні, її історії, культурі та традиціям.

Окрім того, використання засобів народознавства (українські народні казки й оповідки, легенди та бувальщини, прислів'я та приказки тощо) у процесі формування світогляду дозволяє вихователям з легкістю пояснити та привити дітям уявлення про низку моральних норм, про добро та зло, щастя, обов'язок, чесність тощо.

2. Цілеспрямована та системна робота з дітьми старшого дошкільного віку з формування світоглядних позицій. Системний

і цілеспрямований підхід сприяє послідовному формуванню світоглядних позицій у дітей. Кожен етап розвитку та соціалізації дитини є важливим та має певні завдання, що дозволяють дитині усвідомлювати та поглиблювати знання про навколишній світ, моральні норми, цінності.

3. Застосування проблемно-пошукових ситуацій і пізнавальних ігор у роботі з дітьми. Проблемно-пошукові ситуації та пізнавальні ігри спонукають дітей активно мислити та вирішувати завдання. Це сприяє розвитку аналітичних здібностей, критичного мислення та формуванню власних думок і поглядів на навколишній світ.

Для перевірки ефективності визначених педагогічних умов було здійснено педагогічний експеримент, який включав три етапи: констатувальний, формувальний і контрольний.

На констатувальному етапі визначено критерії, показники та рівні сформованості світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку, підібрано діагностичний інструментарій, за допомогою якого здійснено безпосередню діагностику рівнів сформованості світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку на базі закладу дошкільної освіти (ясел-садка) «Лісова казка» с. Мошни Мошнівської сільської ради Черкаського району Черкаської області серед дітей групи старшого дошкільного віку «Чомусики». Дітей групи було поділено на контрольну й експериментальну групи за списком.

Критеріями сформованості світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку визначено такі:

1. Когнітивний критерій, який передбачає наявність у дитини знань і уявлень про себе та навколишній світ, тобто про природу, суспільство, Батьківщину, людину, її місце у світі, усвідомлення старшим дошкільником себе як окремої особистості, із власними думками, почуттями та бажаннями, громадянином держави.

2. Мотиваційно-ціннісний критерій включає в себе інтерес і бажання до пізнання світу, систему цінностей дитини, те, що для неї важливо, як вона цінує життя, здоров'я, сім'ю, друзів, свободу, справедливість, прагне до добра, щастя, успіху тощо.

3. Поведінковий критерій – сукупність дій і вчинків дитини, які свідчать про її розуміння та прийняття цінностей добра, любові, милосердя, справедливості, миру та злагоди (Vidal, 2014).

До кожного критерію сформованості світоглядної позиції старшого дошкільника визначено конкретні показники: знає назви

тварин, рослин, природних явищ, предметів навколишньої дійсності, правильно їх класифікує; усвідомлює себе сином/донькою, вихованцем/вихованкою садочка, громадянином/громадянкою України, називає своє ім'я, імена батьків, адресу та місто проживання, країну, її державні символи та столицю – для когнітивного критерію; виявляє інтерес до вивчення навколишнього світу; розуміє основні цінності людей та цінує життя, здоров'я, сім'ю, друзів, свободу, справедливість – для мотиваційно-ціннісного критерію; допомагає іншим; проявляє доброту, співчуття, милосердя – для поведінкового критерію.

Для діагностики когнітивного критерію нами використано методики «Назви знайомі слова», загальної орієнтації в навколишньому світі, проєктивну техніку дослідження самооцінки методом Лонга – Зіллера «Символічне уявлення Я-образу» й анкету «Я українець/українка». Проєктивну техніку дослідження самооцінки методом Лонга – Зіллера «Символічне уявлення Я-образу» було застосовано з метою визначення самооцінки дошкільників і уявлень про себе, визначення взаємозв'язків з однолітками, проєктивну методику «Незакінчені розповіді» Т. П. Гаврилової – для визначення рівнів поведінкового критерію.

За результатами діагностики встановлено, що високий рівень сформованості світоглядної позиції мають 20% дітей контрольної та 18,20% експериментальної груп, середній рівень мають 60% контрольної групи та 54,50% експериментальної, низький – 20% дітей контрольної групи та 27,30% дітей експериментальної.

Високий рівень сформованості світоглядної позиції передбачав, що діти мають відповідні віку знання про навколишній світ, розуміють його закономірності та взаємозв'язки; усвідомлюють себе як особистість, громадянина, члена сім'ї та суспільства; мають стійку мотивацію до пізнання світу та допомоги іншим, адекватну самооцінку, проявляють доброту, співчуття, милосердя.

Діти, які виявили середній рівень сформованості світоглядної позиції, мають базові знання про навколишній світ, розуміють його основні закономірності; усвідомлюють себе як особистість, громадянина, члена сім'ї та суспільства; мають мотивацію до пізнання світу та допомоги іншим; переважно мають адекватну самооцінку, проявляють доброту, співчуття, милосердя, але іноді можуть бути егоїстичними, грубими, нетерпимими.

Діти з низьким рівнем сформованості світоглядної позиції мають обмежені знання про навколишній світ, не розуміють його

закономірностей і взаємозв'язків; частково усвідомлюють себе як особистість, громадянина, члена сім'ї та суспільства; виявляють завищену чи занижену самооцінку, не мають мотивації до пізнання світу та допомоги іншим; не проявляють доброти, співчуття, милосердя або роблять це дуже рідко, а іноді можуть навіть завдавати шкоди.

На формувальному етапі експериментального дослідження для перевірки ефективності виокремлених педагогічних умов було розроблено та реалізовано систему роботи, що передбачала проведення занять, бесід, розгляд проблемно-пошукових ситуацій. Заняття з формування світоглядної позиції старших дошкільників проводились систематично та регулярно (двічі на тиждень) та були об'єднані у три тематичні блоки: «Я в навколишньому світі», «Я та мої однолітки», «Моя Батьківщина».

Основними методами, які застосовувалися під час занять, були бесіда та дидактична гра. Бесіди проводилися з метою обговорення з дітьми різних тем, пов'язаних із формуванням світоглядної позиції, вони дозволяли дітям висловлювати свої думки та почуття, обмінюватися досвідом. Дидактичні ігри сприяли розвитку пізнавальних здібностей дітей, формуванню в них уявлень про світ, розвитку морально-етичних цінностей.

Також під час проведення занять широко застосовувалися засоби народознавства, як-от народні пісні, казки, легенди, вірші, прислів'я, приказки. Під час одного із занять діти мали пригадати назву та зміст українських народних казок і назвати тих персонажів, які в казках були друзями.

Під час вивчення народних символів України діти знайомилися з українськими народними традиціями, наприклад, як висаджували вербу на городі та біля ставка, криниці, оскільки вважалося, що вона оберігає джерельця та річки від замулювання. Упродовж цього заняття дошкільники вивчали прислів'я та приказки про вербу та калину.

Українському фольклору було присвячене окреме заняття «Скарби українського народу», яке мало на меті розширити та поглибити знання дітей про красу української мови за допомогою усної народної творчості (пісні, казки, заклички, потішки, забавлянки, ігри, загадки, скоромовки, прикмети), занурити їх у світ української народної творчості, формувати в дітей уявлення про народний фольклор, українську мову та літературу, систематизувати їхні знання із цих тем, виховувати почуття патріотизму, національної гордості, любов

до рідної мови.

Для цього впродовж заняття діти подорожували країною українського фольклору, під час кожної зупинки грали в тематичні ігри та виконували дидактичні вправи.

Щоб ознайомити дітей з побутом українців, було обрано формою проведення заняття екскурсію до музею Т. Г. Шевченка в с. Мошни, експозиція якого відображає побут українців XIX ст. Під час екскурсії діти мали змогу ознайомитись з оригінальними меблями XIX ст., автентичною піччю, домашнім посудом, вишитими рушниками й іконами, виробами ткацтва, народними картинами тощо.

Окрім визначених занять, дітям пропонувався разом із батьками вдома розглядати проблемно-пошукові ситуації, які потім обговорювалися на заняттях.

На контрольному етапі експериментального дослідження за тими ж критеріями, показниками та методиками було здійснено повторну діагностику сформованості світоглядної позиції дітей контрольної й експериментальної груп, за результатами якої визначено, що високий рівень сформованості світоглядної позиції мають 45,5% дітей експериментальної групи та 20% контрольної групи, середній рівень мають 54,5% дітей експериментальної групи та 60% контрольної групи, низький рівень мають 20% дітей контрольної групи, а в дітей експериментальної групи низький рівень не спостерігався (таблиця 1).

Висновки. Результати проведеного дослідження підтверджують, що запропонована нами система роботи з урахуванням визначених педагогічних умов щодо формування світоглядної позиції дітей старшого дошкільного віку у процесі їх соціалізації є ефективною. Використання засобів народознавства, застосування проблемно-пошукових ситуацій та пізнавальних ігор у роботі з дітьми, які спонука-

ють дітей активно мислити та вирішувати завдання, цілеспрямована та системна робота з дітьми старшого дошкільного віку, що сприяє послідовному формуванню їх світоглядних позицій, сприяють підвищенню ефективності цього процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ : ВТФ-Перун, 2009. 1736 с.
2. Єжова О.О. Сутність організаційно-педагогічних умов педагогічного процесу. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя*. Серія «Психолого-педагогічні науки». 2014. Випуск 3. С. 39–43.
3. Литвин А.В., Мацейко О.В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови». *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2013. № 4. С. 43–63.
4. Окушко Т.К. Теоретичні засади формування світоглядної позиції підлітків у дитячому об'єднанні. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді* : збірник наукових праць. 2010. Випуск 14. Книга I. С. 326–336.
5. Хайрулліна Ю.О. Світоглядна культура особистості: структурно-функціональний аналіз : монографія ; Мін-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. 235 с.
6. Хриков Є.М. Педагогічні умови у структурі наукового знання. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія «Педагогічні науки». 2022. Випуск № 4. С. 5–10.
7. Особливості формування світоглядної позиції особистості в умовах дитячого об'єднання / Л.В. Шелестова та ін. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6392/> (дата звернення: 02.11.2023).
8. Vidal C. Criteria for Worldview Comparison. *The Beginning and the End*. The Frontiers Collection. Springer, Cham, 2014. DOI: https://doi.org/10.1007/9783-319-05062-1_2.
9. Yakymenko S. Formation of the world view of children aged 5–8 years. *Scientific Journal of Polonia University*. 2020. № 38 (1–1). P. 238–244. DOI: <https://doi.org/10.23856/3832>.

REFERENCES

1. Busel, V.T. (2009). Velykyi tлумачnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv : VTF-Perun, 1736 [in Ukrainian].
2. Iezhova, O.O. (2014). Sutnist orhanizatsiino-pedahohichnykh umov pedahohichnoho protsesu [The essence of organizational and pedagogical conditions of the pedagogical process]. *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia. Psykholohopedahohichni nauky* [Scientific notes of the Nizhyn State University named after Mykola Gogol. Psychological and pedagogical sciences]. 3, 39–43 [in Ukrainian].
3. Lytvyn, A.V., Matseiko, O.V. (2013). Metodolohichni zasady poniattia "pedahohichni umovy" [Methodological principles of the concept of "pedagogical conditions"]. *Pedahohika i psykholohiia profesiinoi osvity* [Pedagogy

Таблиця 1
Порівняльний аналіз рівнів сформованості світоглядної позиції на констатувальному та контрольному етапах

Рівень	Контрольна група	Експериментальна група
Констатувальний етап		
Низький	20%	27,30%
Середній	60%	54,50%
Високий	20%	18,20%
Контрольний етап		
Низький	20%	0%
Середній	60%	54,50%
Високий	20%	45,50%

and psychology of professional education]. 4, 43–63 [in Ukrainian].

4. Okushko, T.K. (2010). Teoretychni zasady formuvannya svitohliadnoi pozytsii pidlitkiv u dytyachomu obiednanni [Theoretical foundations of the formation of the global position of teenagers in the children's association]. *Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi : zbirnyk naukovykh prats [Theoretical and methodological problems of raising children and school youth: a collection of scientific works]*. 14, knyha I, 326–336 [in Ukrainian].

5. Khairullina, Yu.O. (2011). Svitohliadna kultura osobystosti: strukturnofunktsionalnyi analiz : monohrafiia [Personal worldview culture: structural-functional analysis: monograph] ; Min-vo osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy, Nats. ped. un-t imeni M.P. Drahomanova. Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M.P. Drahomanova. 235 [in Ukrainian].

6. Khrykov, Ye.M. (2011). Pedahohichni umovy v strukturi naukovooho znannia [Pedagogical conditions in the structure of scientific knowledge]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriiia "Pedahohichni nauky" [Bulletin of the Cherkasy*

National University named after Bohdan Khmelnytskoho. Series "Pedagogical Sciences"]. 4, 5–10 [in Ukrainian].

7. Shelestova, L.V., Okushko, T.K., Bezpalko, O.V., Petrochko, Zh.V., Chorna, K.I., Pashchenko, O.V., Kasianova, O.V. (2015). Osoblyvosti formuvannia svitohliadnoi pozytsii osobystosti v umovakh dytyachoho obiednannia [Peculiarities of the formation of the svetogliadnoy position of the individual in the conditions of dityachoho obiednanniya]. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6392/> [in Ukrainian].

8. Vidal, C. (2014). Criteria for Worldview Comparison. *The Beginning and the End*. The Frontiers Collection. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/9783-319-05062-1_2.

9. Yakymenko, S. (2020). Formation of the world view of children aged 5–8 years. *Scientific Journal of Polonia University*, 38 (1–1), 238–244. <https://doi.org/10.23856/3832>.

*Стаття надійшла до редакції 28.11.2023.
The article was received 28 November 2023.*